

Sygn. akt: I C 437/17

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 czerwca 2017 r.

Sąd Rejonowy w Nakle nad Notecią I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Agata Anna Borucka
Protokolant:	stażysta Małgorzata Polewczyńska

po rozpoznaniu w dniu 14 czerwca 2017 r.

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.

przeciwko D. W.

o zapłatę

oddala powództwo

SSR Agata Anna Borucka

Sygn. akt I C 437/17

UZASADNIENIE

Powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowo – akcyjna z siedzibą w W. w pozwie skierowanym przeciwko D. W. domagała się zasądzenia na swoją rzecz kwoty 1.719,10 zł wraz z odsetkami od kwot i dat określonych w pozwie. W uzasadnieniu pozwu powód wskazała, że pozwany zawarł z (...) Sp. z (...) umowę pożyczki za pomocą środków do porozumiewania się na odległość przelewając na konto pozwanego kwotę pożyczki. Pozwany nie dokonał zwrotu pożyczki w oznaczonym terminie. Pożyczkodawca zawarł w dniu 25 maja 2016 r. umowę spółki jawnej powołując do życia spółkę (...) sp. z o.o. spółkę jawną, a następnie dnia 30 maja 2016 r. (...) sp. z o.o. wniosła do spółki wkład niepieniężny w postaci pakietu wierzytelności. Dnia 30.05.2016 r. (...) sp. z o.o. zawarła umowę przelewu wierzytelności na rzecz (...) sp. z o.o. spółkę jawną. Dnia 09.06.2016 r. (...) sp. z o.o. spółka jawna zawarła umowę, przenosząc na stronę powodową m. in. wierzytelność przysługującą mu względem pozwanego. W skład dochodzonej wierzytelności wchodzi kwoty: 1.600 zł udzielonej pożyczki, 90,00 zł odsetek umownych za opóźnienie za okres od dnia 20 stycznia 2016 r. do dnia 06 września 2015 r., 29 zł tytułem opłat za czynności windykacyjne.

Postanowieniem z dnia 09.02. 2017 roku Sąd Rejonowy w Lublinie Lublin - Zachód stwierdził w sprawie toczącej się pod sygnaturą akt (VI Nc- (...)) brak podstaw do wydania nakazu zapłaty i przekazał sprawę do rozpoznania tutejszemu Sądowi.

Pozwany prawidłowo na termin wezwany nie stawiła się i nie zajął stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny

W dniu 21 grudnia 2015 r. na prowadzony dla nieustalonego podmiotu rachunek bankowy przelano kwotę 0,01 zł. W polu „opis operacji” widniał następujący zapis: „POTWIERDZAM REJESTRACJĘ I ZGADZAM SIĘ NA UMOWĘ POŻYCZKI (V. N. ((...)) D. T. 8/12”. W dniu 21.12.2015 r. ustalone zostały Twoje warunki umowy pożyczki w V.. Pl dotyczące pożyczki nr (...). Powód nie przedłożył żadnego dowodu potwierdzającego przelew kwoty 1.600 zł na rzecz pozwanego.

Z dokumentu zatytułowanego „Twoje warunki umowy pożyczki w V..pl” wynikało, że pożyczka w kwocie 1.600 zł jest udzielana D. W. na okres 30 dni i po tym czasie jest on obowiązany do zwrotu tej kwoty Numer pożyczki wskazany w prawym górnym rogu dokumentu (((...))), nie odpowiadał jednak numerowi wskazanemu w przelewie przychodzącym kwoty 0,01 zł. Powódka przedłożyła dokument „UMOWA POŻYCZKI ODNAWIALNEJ (V.).PL”, stanowiący przygotowany do wypełnienia formularz, nieopatrzony żadnym numerem oraz pozbawiony jakichkolwiek cech umożliwiających zidentyfikowanie osoby pożyczkobiorcy oraz daty zawarcia umowy, zawierający załączniki w postaci tabeli opłat i prowizji, tabeli prowizji za udzielenie pożyczki oraz przedłużenie okresu spłaty, a także formularz odstąpienia od pożyczki. Przygotowano ponadto trzy dokumenty, w których (...) pl. wzywa pozwanego do uiszczenia kwoty pożyczki powiększonej o odsetki za opóźnienie oraz opłaty windykacyjne. Żaden z tych dokumentów nie został podpisany, ani nie dołączono do nich dowodu nadania pocztą, bądź wysłania drogą elektroniczną.

Pożyczkodawca zawarł w dniu 25 maja 2016 r. umowę spółki jawnej powołując do życia spółkę (...) sp. z o.o. spółkę jawną, a następnie dnia 30 maja 2016 r. (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. przystąpiła do spółki (...) sp. z o.o. spółki jawnej. (...) sp. z o.o. wniosła do spółki wkład niepieniężny w postaci pakietu wierzytelności o łącznej wartości 26.278.150,59 zł. Dnia 30.05.2016 r. (...) sp. z o.o. zawarła umowę przelewu wierzytelności na rzecz (...) sp. z o.o. spółkę jawną. Dnia 09.06.2016 r. (...) sp. z o.o. spółka jawna zawarła umowę, przenosząc na stronę powodową m. in. wierzytelność przysługującą mu względem pozwanego.

Sąd zważył, co następuje

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie i jako takie podlegało oddaleniu.

Zgodnie z tres#cia# art. 339 § 1 k.p.c. jez#eli pozwany nie stawil sie# na posiedzenie wyznaczone na rozprawę# albo mimo stawienia sie# nie bierze udziału w rozprawie, Sa#d wyda wyrok zaoczny. Zgodnie zas# z § 2 tegoz# artykułu, w takim wypadku przyjmuje sie# za prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznos#ciach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych dore#czonych pozwanemu przed rozprawa#, chyba z#e budza# one uzasadnione wa#tpliwos#ci albo zostały przytoczone w celu obejs#cia prawa. Uznanie za prawdziwe twierdzen# pozwu nie uwalnia sa#du od oceny zasadnos#ci z#a#ndania opartego na tych twierdzeniach. Sąd zatem nie może w sposób bezkrytyczny i dowolny przyjmować twierdzeń przytoczonych przez powoda w pozwie, w takiej sytuacji nie moz#na wydac# wyroku, opieraja#c sie# tylko na tych twierdzeniach i nalez#y wówczas przeprowadzic# poste#powanie dowodowe celem wyjas#nienia powstałych wa#tpliwos#ci (tak: Sa#d N.#szy w wyroku z 14 sierpnia 1972 r. w sprawie III CR 153/72, OSNCP 1973, nr 5, poz. 60).

Sąd w związku z tym przeprowadził postępowanie dowodowe, a nadto wezwał stronę powodową do wyjaśnienia rozbieżności pod rygorem skutków z art. 233 k.p.c.

Zgodnie z treścią cytowanego przepisu Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Sąd oceni na tej samej podstawie, jakie znaczenie nadać odmowie przedstawienia przez stronę dowodu lub przeszkodom stawianym przez nią w jego przeprowadzeniu wbrew postanowieniu sądu.

Przechodząc do oceny merytorycznej treści żądania pozwu nie ulega wa#tpliwos#ci, z#e strony poste#powania la#czyła umowa poz#yczki. Zgodnie z tres#cia# art. 720 § 1 k.c. przez umowe# poz#yczki daja#cy poz#yczke# zobowia#zuje sie# przenies#c# na własnos#c# biora#cego okres#lona# ilos#c# pienie#dzy albo rzeczy oznaczonych

tylko co do gatunku, a biora#cy zobowia#zuje sie# zwro#cic# te# sama# ilos#c# pienie#dzy albo te# sama# ilos#c# rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakos#ci. Strona powodowa jest przedsie#biorca# zajmujac#cym sie# prowadzeniem dzialalnos#ci gospodarczej w zakresie udzielania poz#yczek goto#wkowych i przy zawieraniu umo#w posluguje sie# wzorcami umownymi.

Roszczenie powoda nie zostało w żaden sposób udowodnione. Przypomnienia wymaga, że dla rozstrzygnięcia o zasadności żądań pozwu, Sąd musi dysponować stosownymi danymi i informacjami. Zadaniem powoda w procesie jest więc wykazanie wszystkich przesłanek odpowiedzialności kontraktowej. W myśl ogólnych zasad postępowania cywilnego strony mają obowiązek twierdzenia i dowodzenia tych wszystkich okoliczności (faktów), które stosownie do art. 227 k.p.c. mogą być przedmiotem dowodu. Ponadto z treści art. 232 k.p.c. wynika, że strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Na powodzie spoczywa więc ciężar udowodnienia faktów uzasadniających jego roszczenie, a na stronie pozwanej obowiązek udowodnienia okoliczności uzasadniających jej wnioski o oddalenie pozwu. Reguły rozkładu ciężaru dowodu, stosowane przez Sąd w fazie wyrokowania, mają fundamentalne znaczenie dla dokonania prawidłowej oceny wykonania przez każdą ze stron obowiązku dowodzenia w zakresie przesłanek uzasadniających roszczenie lub zwalniających stronę pozwaną od konieczności jego spełnienia. Obowiązkiem Sądu jest ustalenie, czy strona inicjująca proces wykazała okoliczności faktyczne, których zaistnienie determinuje możliwość jego skutecznego wpisania (subsumcji) w odpowiednią podstawę prawną. Jeśli ustalenia takiego dokonać nie można, to fakt ten samoistnie niweczy zasadność powództwa i to niezależnie od tego, czy pozwany z kolei udowodnił podstawy faktyczne przyjętej linii obrony czy też nie (tak wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 4 października 2012, I ACa 510/12, opubl. baza prawna LEX Nr 1237866). Jeżeli zaś materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie daje podstawy do dokonania odpowiednich ustaleń faktycznych w myśl twierdzeń jednej ze stron, sąd musi wyciągnąć ujemne konsekwencje z braku udowodnienia faktów przytoczonych na uzasadnienie żądań lub zarzutów. Należy to rozumieć w ten sposób, że strona która nie przytoczyła wystarczających dowodów na poparcie swych twierdzeń, ponosi ryzyko niekorzystnego dla siebie rozstrzygnięcia, o ile ciężar dowodu co do tych okoliczności na niej spoczywał (por. wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 18 stycznia 2012 roku, I ACa 1320/11, opubl. baza prawna LEX Nr 1108777). Jak wynika z treści art. 217 § 1 k.p.c. strona może aż do zamknięcia rozprawy przytaczać okoliczności faktyczne i dowody na uzasadnienie swoich wniosków lub dla odparcia wniosków i twierdzeń strony przeciwnej § 2 cytowanego przepisu stanowi, że Sąd pomija spóźnione twierdzenia i dowody, chyba że strona uprawdopodobni, że nie zgłosiła ich we właściwym czasie bez swojej winy lub że uwzględnienie spóźnionych twierdzeń i dowodów nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy albo że występują inne wyjątkowe okoliczności. Wykrycie prawdy przez sąd ogranicza się w zasadzie do: przeprowadzenia dowodów zgłoszonych przez strony, bowiem na nich spoczywa ciężar dowodu (art. 6 k.c.), zasada prawdy materialnej nie może bowiem przekreślać kontrydiktoryjności procesu, gdyż - ciężar wskazania niezbędnych dowodów spoczywa przede wszystkim na stronach procesowych. Działanie sądu z urzędu i przeprowadzenie dowodu niewskazanego przez stronę jest po uchyleniu art. 3 § 2 k.p.c. dopuszczalne tylko w wyjątkowych sytuacjach procesowych oraz musi wynikać z opartego na zobiektywizowanej ocenie przekonania o konieczności jego przeprowadzenia (zob. wyrok Sadu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 10 kwietnia 2013 roku, III AUa 1468/12, opubl. baza prawna LEX Nr 1311941).

W niniejszej sprawie nie było żadnych podstaw do działania przez Sąd z urzędu, ani tym bardziej do zastępowania jednej ze stron. Nie bez znaczenia jest również to, że w sprawie pozwany ma przymiot konsumenta, który przeważnie jest podmiotem o słabszej pozycji. Natomiast powodowe przedsiębiorstwo, zajmujące się w ramach swojej działalności między innymi obrotem wierzytelnościami, jest profesjonalistą, nie wymagającym na gruncie procesowym żadnym szczególnych przywilejów ani specjalnej ochrony. W istocie rzeczy to zaniechania strony powodowej doprowadziły Sąd do konkluzji o nieudowodnieniu poddanego pod osąd roszczenia, co w ostatecznym rezultacie przełożyło się na oddalenie powództwa. Wprawdzie powodowa firma przedłożyła pewne dokumenty, ale uczyniła to w wybiórczy, dowolny i wygodny dla siebie sposób. Tego typu postępowanie nie zasługuje na aprobatę, ponieważ w istocie rzeczy stanowi ono próbę obejścia ciężących na powodzie wymogów dowodowych. Strona powodowa zamiast nakreślenia jasnego i klarownego obrazu wydarzeń poprzestała jedynie na pewnych jego namiastkach, które nie pozwalały należycie odtworzyć losów zobowiązania zaciągniętego przez pozwanego. Innymi słowy powódka przedstawiła pewien wycinek dokumentów w postaci ramowej umowy pożyczki odnawialnej, warunków umowy pożyczki, które jej

zdaniem były wystarczające dla uznania zasadności roszczenia. Zainteresowany podmiot przyjął więc uproszczony tok rozumowania, pomijając to, że wspomniane dokumenty powinny oddawać pełen przebieg wydarzeń.

Niezależnie od powyższych rozważań stwierdzić należało, że strona powodowa nie wykazała, by na konto pozwanego przelana została kwota pożyczki w wysokości 1.600 zł. Ograniczyła się jedynie do przedłożenia dokumentu zatytułowanego Twoje warunki umowy z którego jednak wcale nie wynika, by do przelewu w/w kwoty w ogóle doszło. Zagadnienia związane z zawieraniem przez przedsiębiorców z konsumentami umów pożyczki drogą elektroniczną regulowały przepisy ustawy z dnia 02 marca 2000 r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za produkt niebezpieczny (tekst jednolity: Dz. U. z 2012, poz. 1225) oraz ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (tekst jednolity: Dz. U. z 2014 r., poz. 1497 ze zm.). Przepisy obu wskazanych aktów prawnych pozwalały na zawarcie umowy pożyczki za pośrednictwem środka porozumiewania się na odległość, takiego jak poczta elektroniczna, wymagały jednakże przekazania konsumentowi szczegółowych danych dotyczących między innymi warunków pożyczki (art. 13 i art. 15 ustawy o kredycie konsumenckim). Jednocześnie oświadczenie konsumenta, dotyczące zgody na warunki umowy, nie mogło budzić żadnych wątpliwości. Spełnienie świadczenia niezamówionego przez konsumenta następowało na ryzyko przedsiębiorcy i nie nakładało na konsumenta żadnych zobowiązań (art. 15 ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów). Sąd uznał, że w niniejszej sprawie nie ma żadnego dowodu na to, że pozwany zawarł z (...) Sp. z o. o. umowę pożyczki o numerze (...), który wskazano w pozwie. Przelew kwoty 0,01 zł, zrealizowany na rachunek nieustalonego posiadacza przez osobę wskazaną jako D. W., dotyczył umowy o innym numerze. Nie ma żadnego dowodu na to, by pozwany kiedykolwiek zgodził się na treść umowy pożyczki odnawialnej V..Pl oraz by poznał i zaakceptował warunki umowy pożyczki nr ((...)). Przelew kwoty 0,01 zł został dokonany na rachunek niewiadomego podmiotu, zaś dowodu przelewu kwoty 1.600 zł dokonano z rachunku, który prowadzony był dla niewiadomego podmiotu brak. W wyciągu z przedłożonego rachunku brak danych osób, dla których był prowadzony. Sąd uznał zatem, że fakt zawarcia umowy pożyczki nr ((...)) nie został przez stronę powodową udowodniony, podobnie jak fakt otrzymania przez pozwanego kwoty 1.600 zł i zapoznania się przez niego z warunkami umowy pożyczki, a w szczególności z treścią umowy pożyczki odnawialnej. Tym bardziej wątpliwości Sądu budziła kwestia faktycznego zawarcia umowy przez pozwanego, skoro powód domagał się zasądzenia kwoty 1.600 zł i wskazywał w pozwie, że pożyczkę zawarto na taką właśnie kwotę, powyższa okoliczność nie wynika natomiast z żadnego z dołączonych dokumentów. Sąd zresztą zobowiązał pełnomocnika powoda do przedłożenia wszelkich dokumentów o których mowa w pozwie pod rygorem skutków z art. 233 k.p.c. Do dnia rozprawy strona powodowa nie wywiązała się z zobowiązania.

W ocenie Sądu nie ulega wątpliwości, że powódka nie wykazała w sposób niebudzący wątpliwości istnienia wiarygodności dochodzonej w niniejszym postępowaniu. Wskazać należy, że w opisie przelewu kwoty 0,01 zł, którego dokonać miała pozwana potwierdzając rejestrację i zgadzając się na umowę pożyczki, podano numer umowy – ((...)) (k. 18). W dokumencie „Twoje warunki umowy pożyczki w V..pl” (k. 21) wskazano jednak inny numer umowy pożyczki: (...). Zdaniem Sądu powódka nie udowodniła, że pomiędzy jej poprzednikiem prawnym (...) Sp. z o.o. a pozwanym doszło do zawarcia umowy pożyczki, z której to umowy powódka wywodzi dochodzone pozwem roszczenie. Skoro powódka nie wykazała istnienia dochodzonej wiarygodności powództwo podlegało oddaleniu.

SSR Agata Anna Borucka